

İŞÇİ KİMLİK BİLGİLERİNİN EMNİYET BİRİMLERİNE BİLDİRİLMESİ

Hamit TİRYAKI

Avukat, Em. İş Başmüfettişi

tiryakidanismanlik@gmail.com

ÖZET

İşverenlerce pek uygulanmayan yükümlülüklerden biri de işe başlayan ve işten çıkan personel kimlik bilgilerinin emniyet birimlerine gönderilmesidir. Bu mecburiyet 1973 Yılından beri vardır. İşe başlayan ya da işten çıkan personelin üç gün içinde bildirilmemesi durumunda her bir çalışan için 56 TL'lik idari para cezası da söz konusudur.

Anahtar kelimeler: İşçi, Kimlik, Emniyet, Kimlik Bildirme Kanunu.

1. GİRİŞ

Sıkıyönetimin uygulandığı 1973 Yılında kabul edilen ve halen yürürlükte olan 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanununun 2, 3 ve 4. maddeleri otel, kamp, han, pansiyon vb. konaklama yerlerinde kalacak müşterilerini ve bu işyerlerinde çalıştırdıkları kişileri ve bunların ayrılışlarını 24 saat içinde aynı kanunun 6. maddesi ise 2, 3 ve 4. madde dışında kalan her çeşit ticaret ve sanat amacı güden işyerlerinde **işe başlayan veya işten ayrılan çalışanların** kimliklerini örneğine uygun bir belgeyle 3 gün içinde kolluğa bildirimini zorunlu kılmaktadır.

2. İŞE GİRENLERİN KİMLİK BİLDİRİMLERİ

Pek çok işveren tarafından bilinmeyen, bu nedenle de uygulanmayan bu mecburiyete aykırılıklar için de emniyet makamları idari para cezası uygulamamaktadır. Oysa İçişleri Bakanlığı Sosyal Güvenlik Kurumundan yeni işe giren ve çıkan çalışan bilgilerini istese, işverenlere çok büyük miktarlarda idari para cezası uygulayabilecektir.

Kanaatimizce işyerlerine fazladan bildirim yükümlülüğü getiren bu mecburiyetin detayları aşağıda uygun başlıklar altında anlatılmaya çalışılmıştır.

SGK'ya Bilgi Aktarımı

İşe giren işçinin emniyet birimlerine bildirilmesindeki amacın güvenlik ve kayıt dışı istihdamı önlemek olduğu ifade edilmektedir. Bu amaçla 1774 sayılı Kanunun ek 2. maddesi ile kolluk kuvvetlerinin çalışanın kimlik bilgilerini SGK'ya bildirileceği hüküm altına alınmıştır. Ancak 5510 sayılı Kanun ve buna bağlı Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği başta olmak üzere, yürürlükteki yasal mevzuat, hali hazırda işe başlama ve işten ayrılış bildirimini işveren tarafından yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumu'na yapılmasını zorunlu kılmaktayken, 1774 sayılı Kanunda çalışanın kimliğinin emniyete (kolluk birimlerine) bildirilmesi için üç gün şeklinde farklı süre öngörülmüş olması çalışanın işe başlama tarihinin tespiti bakımından uygulamada sorunlar da yaratmaktadır.

Digital Bildirim

2020 Yılında Kimlik Bildirme Kanununun 6. maddesinin sonuna eklenen “*Bu bildirimler sorumlu işleticiler tarafından, yukarıda belirtilen süre içerisinde genel kolluk kuvvetlerine elektronik ortamda da yapılabilir. Bildirimlerin elektronik ortamda yapılması durumunda üçüncü fıkra hükmü uygulanmaz. Bu fıkra kapsamında elektronik ortamda yapılan bildirimler, genel kolluk tarafından köy ve mahalle muhtarları ile paylaşılır*” hükmünün eklenmesi üzerine Emniyet Genel Müdürlüğü Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığınca hazırlanan Kimlik Bildirim Sistemi / Çalışan Bildirimi Projesi 20.04.2020 tarihinde kullanıma açılmıştır. Projeye kayıt olmak için iş yerinin bağlı bulunduğu Polis Merkezi Amirliğine müracaat ederek kayıt yaptırmak gerekmektedir.

İş yerleri projeye dahil oldukları tarihten itibaren iş yerlerinde aktif olarak çalışan tüm personelin bilgilerinin sistem üzerinden veri girişlerini yaparak, bundan sonraki süreçte işe giriş ve çıkış işlemlerini sistem üzerinden yapacaklardır. İşverenler yapmaları gereken kimlik bildirim işlemlerini online sistem üzerinden yapılabilecektir.

Aykırlığın Yaptırımı

1774 sayılı Kanununun 17. maddesi her türlü ticaret ve sanat faaliyeti sürdüren işyerlerinde çalışan kimselerin, çalışmaya başladığı yahut çalışmanın sona erdiği tarihten itibaren en geç üç gün içinde işveren tarafından kolluğa bildirilmemesi halinde yaptırım uygulanmasını öngörmüştür. Buna göre işyerlerinde işe başlayan veya işten ayrılan çalışanların kimliklerinin işe başladıkları veya işten ayrıldıkları tarihten itibaren üç gün içerisinde kolluğa bildirilmemesi halinde, 2021 yılında her bir çalışan için ayrı ayrı olmak üzere 56 TL idari para cezası uygulanacaktır. Aynı şekilde, çalışanların kimlik bilgilerinde gerçeğe aykırı bilgiler verilmesi halinde de 2021 yılı için her bir çalışan için 336 TL idari para cezası verilecektir.

SONUÇ

1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanununa göre, ticaret ve sanat amacı güden iş yerlerinde çalışanlar için iş yerlerinin sorumlu işleticileri tarafından çalışanların örneğine uygun kimlik belgesi doldurularak üç gün içinde genel kolluk örgütüne verilmesi zorunludur. Bu yasal mecburiyete göre, işyerleri çalışmaya başlayan ve işten çıkan personelleriyle ilgili kimlik bilgilerini emniyet birimlerine bildirmekle yükümlüdür. Aksi durum her bir çalışan için 2021 Yılında 56 Liralık idari para cezasıyla yaptırıma bağlanmıştır.

Bürokrasinin azaltılması, işyerlerine gereksiz işlemler yaptırılmaması amaçlanırken zaten SGK'na bildirilen işçi giriş ve çıkışlarını neden ikinci bir bildirimle polis veya jandarma karakoluna yapılmasında ısrarcı olmayı anlamak zor oluyor. SGK sisteminden polis ve jandarmaya bir link verilmesi durumunda rahatlıkla bu konu çözülebilir.

Kaynakça

- 1- 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanunu